

Be? Ya? Çocuklar? ?çin Marmara Sosyal Duygusal Uyum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Be? Ya? Çocuklar? ?çin Marmara Sosyal Duygusal Uyum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17579>

Özet

Be? Ya? Çocuklar? ?çin Marmara Sosyal Duygusal Uyum Ölçe?i (MASDU-5 Ya?), Y. Güven ve B. I??k tarafından 2006 y?l?nda geli?tirilen özgün bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, okul öncesi dönemde bulunan 5 ya? grubu çocuklar?n?n sosyal ve duygusal alanlardaki uyum düzeylerini, davran??sal yeterliliklerini ve olası uyum problemlerini kapsamlı bir şekilde de?erlendirmeyi amaçlamaktadır. Geli?tirme süreci, ba?langıçta 36 maddelik geni? bir havuzla ba?lam?? olup, gerçekleştirilen titiz psikometrik analizler sonucunda 4 faktörlü ve 19 maddelik nihai yapıya indirilmiştir.

MASDU-5 Ya?, çocuklar?n akran ilişkileri, sosyal kurallara adaptasyon ve duygusal regülasyon gibi kritik gelişim alanlarındaki performansları ölçerek, erken müdahale gerektiren durumları saptanmasında eğitimciler ve araştırmacılara güvenilir veriler sağlamaktadır. Ölçeğin hem iç tutarlılık (Cronbach Alpha = 0.83) hem de zamana karşı kararlılık ($r = 0.89$) değerlerinin yüksek olması, aracın bilimsel çalışmalarda kullanılmaya uygunluğunu desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler

Sosyal uyum, duygusal gelişim, sosyal duygusal uyum, okul öncesi dönem, 5 ya?, ölçek geli?tirme, psikometri, Marmara.

Yazarlar

Y. Güven, B. I??k.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, 5 ya? grubu çocuklar?n sosyal ve duygusal uyum becerilerini standart ve objektif bir araçla de?erlendirmektir. Bu dönem, çocuklar?n sosyal çevreye ilk kez adapte oldukları ve temel duygusal regülasyon becerilerini kazandıkları kritik bir evredir. Ölçek, bu adaptasyon süreçlerindeki başarıyı ölçmeyi hedefler.

MASDU-5 Ya?, eğitim ve klinik ortamlarda kullanılmak üzere tasarlanmıştır. Elde edilen veriler, çocuklar?n gelişim profillerini ç?karmakta, potansiyel risk faktörlerini belirlemekte ve öğretmenlerin veya ebeveynlerin rehberlik çalışmalarına temel oluşturmaktadır. Ölçek, özellikle Türkiye bağlamında, okul öncesi çocuklar?n uyum düzeylerini de?erlendirmede önemli bir katkı sağladığı düşünülmektedir.

Yapı

MASDU-5 Ya?, geni? kapsamlı? bir sosyal duygusal uyum yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, çocu?un içsel dünyas? ile dış? çevresi arasındaki etkile?imi ve dengeyi temsil eder. Yap?s?sal olarak ölçek, Duygusal Düzenleme, Sosyal Etkile?im, Davran?s?sal Uyum ve Akran ?li?kileri gibi alt boyutlar? kapsayacak ?ekilde 4 faktör alt?nda toplanm??t?r.

Ölçek maddeleri, gözlemlenebilir davran??lar ve tepkiler üzerinden çocuklar?n duygular?n? ifade etme biçimleri, sosyal kurallara ne ölçüde uyum sa?lad?klar? ve çat??ma çözme yetenekleri gibi kritik göstergeleri de?erlendirir. Bu çok boyutlu yap?, uyum sorunlar?n?n kayna??n? daha spesifik olarak belirleme imkanı sunar.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerlik çal??malar?, Faktör Analizi tekni?i kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Bu analiz, ba?langıçta yer alan 36 maddenin, teorik yap?y? en güçlü ?ekilde temsil eden 4 faktör ve 19 maddeye indirgenmesiyle sonuçlanm??t?r. Bu indirgeme, ölçe?in kavramsal yap?s?n?n istatistiksel olarak sa?lam oldu?unu kan?tlamaktadır.

Yapılan faktör analizleri, MASDU-5 Ya?'?n ölçmeyi amaçlad??? sosyal duygusal uyum yap?s?n? ba?arılı? bir ?ekilde ayr??t?rd???n? göstermektedir. Bu da, arac?n gerçekten 5 ya? çocuklar?n?n sosyal ve duygusal adaptasyonunu ölçtü?ü anlam?na gelmektedir, böylece yüksek yap?s?sal geçerlili?e sahip oldu?u kabul edilmektedir.

Güvenirlik

MASDU-5 Ya?'?n güvenilirlik çal??malar?, hem iç tutarlılık hem de zamana karşı kararlılık açısından yüksek de?erler ortaya koymuştur. ?ç güvenirlik katsayılar?, ölçe?in tümü ve alt boyutlar? için Cronbach Alpha tekni?i ile hesaplanm??t?r. Ölçe?in genel Cronbach Alpha katsay?s? 0.83 olarak belirlenmiştir ki bu de?er, psikometrik literatürde kabul edilebilirli?in oldukça üzerinde, yüksek bir tutarlılık seviyesini i?aret eder.

Ayrıca, ölçe?in kararlılı??n? de?erlendirmek amacıyla test-tekrar test güvenilirli?i çal??ması yapılm??t?r. Bu korelasyon de?eri $r = 0.89$ olarak bulunmuştur. Bu yüksek korelasyon katsay?s?, ölçülen özelli?in zaman içinde stabil kald???n? ve ölçe?in tekrarlanan uygulamalarda tutarlı sonuçlar verdi?ini göstermektedir.

Faktör Analizi

MASDU-5 Ya?'?n geli?tirme sürecindeki en kritik a?amalardan biri Faktör Analizi olmuştur. Ba?langıçtaki 36 maddelik ölçek tasla??, istatistiksel analizler sonucunda psikometrik olarak en güçlü ve teorik yap?yla en uyumlu olan 19 maddeye dü?ürülmüştür. Bu analiz, ölçe?in alt?nda yatan yap?n?n 4 temel faktörden olu?tu?unu ortaya ç?karm??t?r.

Bu 4 faktörlü yap?, sosyal duygusal uyumun farklı bile?enlerini temsil etmekte ve ara?t?rmac?lar?n çocuklar?n uyum sorunlar?n? daha spesifik alt alanlarda incelemesine olanak tan?maktadır. Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in madde seçimi ve nihai formunun olu?turulmas?nda temel dayana?? olu?turmu?tur.

Araç

Test Türü: Geli?tirme

Format: Derecelendirme Ölçe?i (Ö?retmen veya gözlemci taraf?ndan doldurulur.)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Okul Öncesi Çocuklar

Ya? Grubu: 5 Ya?

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki 5 ya? grubu çocuklar üzerinde geçerlik ve güvenilirlik çal??malar? yap?lm??t?r.

Test Metodolojisi: 3'lü Likert tipi derecelendirme sistemi kullan?lmaktadır. Derecelendirme seçenekleri ?unlard?: "Hiçbir zaman", "Bazen" ve "Her zaman". Ölçek ba?lang?çta 36 madde iken, psikometrik çal??malar sonucunda 19 maddeye indirilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

MASDU-5 Ya?, Cronbach Alpha, test-tekrar test, psikometrik özellikler, erken çocukluk, adaptasyon, Marmara Üniversitesi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?il.

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?il.

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?il.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçek, 2006 y?I?nda akademik bir makale kapsam?nda geli?tirilm? ve yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? ve telif haklar? ile ilgili detayl? bilgi için orijinal makalenin yazarlar?yla ileti?ime geçilmesi önerilir. Ölçek, bilimsel ve akademik amaçlar için kullan?lmaktadır.

Kaynaklar

Güven, Y. ve I?k, B. (2006). Be? Ya? Çocuklar? ?çin Marmara Sosyal Duygusal Uyum Ölçe?i'nin (MASDU-5 Ya?) Geçerlik ve Güvenirlik Çal??ması. *E?itim Bilimleri Dergisi*, 23(23), 125-142.

Makalenin DergiPark ba?lant?s?: dergipark.ulakbim.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: bes-yas-cocuklari-icin-marmara-sosyal-duygusal-uyum-olcegi-toad.pdf

Be? Ya? Çocuklar? ?çin Marmara Sosyal Duygusal Uyum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?itirilmemelidir.

Orijinal kaynaktan ölçek maddeleri listelenmemiştir; ancak ölçe?in ba?lang?çta 36 madde içerdi?i ve geçerlik çal??maları sonrasında 4 faktör altında toplanan 19 maddeye indirildi?i belirtilmiştir.